

az áldozat a gyilkosok felől semmi közelebbit nem tudott mondani.

Selig Kamf zsidó rendőr, aki elsőnek érkezett a tett színhelyére ugyanezt vallja. — Ariosoroff özvegye kitart továbbra is ama vallomása mellett, hogy Rosenblatban felismeri férje gyilkosságát és Stavskibe a bűntársát. A tárgyalás állandó izgalmak közepette folyik és előreláthatólag még hosszú heteket vesz igénybe.

A vádlottak ártatlanságáról a físvu legnagyobb része meg van győződve. Rendkívül nagy halált vállalt ki az is, hogy Kuk főrabbi Jeruzsálem összes rabbijait és társadalmi személyiségeit tanácskozársra hívta meg lakására. A főrabbi nagy beszédet tartott vendégei előtt a vádlottak érdekében és kijelentette, hogy teljesen meg van győződve ártatlanságukról. Kötelességének tartja tehát, hogy minden eszközzel megragadjon az igazság kiderítése céljából. A jelenlevők egy felhívást írtak alá a világ zsidóságához, amelyben a bíróságot szólítják fel őket a vádlottak kiszabadítása érdekében.

A tárgyalás további lefolyásának méltóságára visszalérvünk.

Franz Oppenheimer — 70 éves

Március 30-án érte meg Franz Oppenheimer, a hírneves zsidó szociálpolitikus 70 ik születésnapját. Dr. Franz Oppenheimer 1864-ben született Berlinben, dr. Julius Oppenheimer ismeri zsidó reformrabbijaként. Előbb orvosi tanulmányokat, majd praxist is folytatott. Teodor Herzka „Freiland” című munkája arra inspirálta, hogy a szociális problémák felé forduljon. 1895-ben írta első művét „Freiland in Deutschland” című munkáját. Ebben a kommunista megoldást elveti és a négybirtokok ki-sajátítását tartja egyedül célravezetőnek. Erről írt azután hosszabb tanulmányokat és az egész problémát alaposan meg tárgyaló nagy műveket is. Számos munkájában a marxistust kritizálta. 1908-ban promovált, mint államtudományok doktora 1909-ben habilitálták, mint az állam-tudományok docensét. 1919-ben a frankfurti egyetem a szociológia rendes tanára ahol 1929-ig dolgozott. Itt fejezte be nagy munkáit, amelyekben a saját szociológiai alapvető elvét fekteti le és indokolja meg. „Az általános szociológia” és a „Szociológia és állam” munkái világhírűek. Mint szociológus követte nagy elődét példáját és új alkotott. Mint Comte, Spenser, Schäffle, Rützelhofer és Durkheim. Pszichológiai alapja a 6 szisztémájának, Mac Douglall-én alapozta. 1902-ben összekezdte Teodor Herzka-ét, aki megnyerte őt a cionista eszmének. A 6-ik cionista kongresszuson lefektette egy termelői szövetkezési kolonizáció eszméjét, ezt megismételte 1909-ik évben tartott kongresszuson és 1910-ben Merchejában hozzákezdett egy új kolonizáció megteremtéséhez, amely az ő elvén épül fel. 1914-ben Amerikába utazott, hogy propagandát csináljon a kooperatív telepteljes eszméjének és Németországban is kísérleteztek vele. A háború alatt nagy eréllyel lépett fel a németországi anti-szemizmus ellen. 1917 óta s-óban is írásban harcol a nemzeti kisebbségek autonómia-jáért, főképen a keleti zsidók teljes egyen-jóságáért. Még a Hiller éra előtt is, de ezóta főképen gyakran célpontja diffamáló anti-zsidó heccelődéseknek.

— 50.000 zsidó egyházi házasságot törvényesítettek Lengyelországban.

Vársó. — A lengyel igazságügyminiszter egy törvénytervezetet készít elő, melynek értelmében a lengyel területen kötött, mintegy 50.000 zsidó egyházi házasság, amely a polgári törvény előtt nincs bejegyezve, egy-szersmindenkora törvényesítve lesz. A törvény azonban felhívja a zsidó egyházakat arra, hogy a jövőben csak a polgári házasság-levél felmutatása ellenében eskessék össze a párokat. A törvénytervezet különösen az ortodox köröket érinti kedvezően, mert a válásos zsidóság körében honosodott meg az a szokás, hogy csak egyházi házasságot tartottak. Emiatt rengeteg kellemetlenség háru-lt rájuk, mert a törvény előtt az utódok csak az anyuk nevével vehetők és nem része-gek az anyuk törvényes gyermekei jogaihoz. Az új törvény ebben a viszonylatban is rendet fog terem-teni és rendezi az összes függő kérdéseket.

Ismeri Ön a TELLMANN szövetet?

Ha nem —
ugy **kérje** minden posztókereskedésben
csak is a

TELLMANN VILMOS és TÁRSAI RT.

brasovi posztógyár által gyártott
kiváló minőségű szövetkülönlegességeket!

Meg fog győződni, hogy gyártmányait egyetlen posztógyár
termékei sem mulják felüli!

Megnyílt a tel-avivi Levante-Messe

15.000 látogató vett részt a megnyitáson. — 25 éves jubileumát ünnepli Tel-Aviv. — Ünnepi díszben az egész város. —

Tel-Aviv. — Ünnepi díszbe öltözött Tel-Aviv, a szintizta zsidó város. Nyoma sincs azonban az ünnepi hangulatnak, nem fekszik meg az utcákat a csend, mert Tel-Aviv ünnepe nem a pihenés, hanem a munka, az építés, a zsidó erő és alkotás ünnepe. Április 26-án nyílt meg a Levante-Messe, amely közelket legjelentékenyebb gazdasági eseménye, amelyen Európa, Ázsia és Amerika ipara verseng újabb velvő piacokért. És a Levante-Messével egyidejűleg ünnepli Tel-Aviv is 25 éves fennállását.

Tel-Aviv ünnepli 25 éves évfordulóját és ennek az ünnepnek legszebb ajándéka a Levante-Messe. Ez a Levante-Messe, a maga hatalmas méreteivel és jelentőségével történelmet jelent: *Ime a zsidó alkotóerő negyedszázados teljesítménye.* A pusztá helyébe világvárost emelt és elhittette egy magasabb kultúra magvait. Ehez azonban nem volt elég a pusztá erő, a gép és a kapács! Az eszme, a zsidó állam gondolata, a meghajszolt nép felszabadult ébredése és heroikus önfeláldozó akaratát nélkül — mindez nem birt volna lehetőséggel.

A pogromok népe most megmutatta, hogy mit tud alkotni, ha nincs mellél a sárgafolt, ha nem löri fel hátát a kencsuka, ha nem szorítják piszkos gethofalak közé, ha kezébe szerszám, vas és mullerkanál van: Tel-Aviv 100.000 zsidó lékossal, fejlett civilizációval, sudár és nyilgyenes utakkal, gyárakkal, áruházakkal és a Levante-Messével. Ez a felszabadult zsidó erő eredménye.

És ha Tel-Aviv ünneperől és negyedszázados fordulójáról emlékezünk meg, ekkor elsősorban és mindenekelőtt *Dizengoff Meir*, Tel-Aviv ősz polgármesterét kell köszöntenünk. Ott áll, amidőn lerakták az első házak alapjait, ott velt 25 éven keresztül, részvev minden örömben és fájdalomban, épített, dolgozott és irányított — és ott van ma is, amidőn megnyílt a Levante-Messe és az egész világ zsidósága elküldte megbízottait, hogy szerepljenek a megnyitóján Tel-Aviv negyedszázados évfordulóját és Dizengoff Meir polgármesterét.

A megnyitó.

Tel-Aviv főterén, az Alanhy és Nachlat Benjamin utcák találkozásánál egy hatalmas fénynaplár mutatta éjjel és nappal, hogy hány nap van még hátra a kiállítás megnyitására. Április 26-án a déli óráktól kezdve hatalmas autobuszok, autók és gyalogosok ezreitől feketítették a vásárhoz vezető betonutak. És délután pontosan 4 órakor Sir Arthur Wauchope főormányszó hivatalosan megnyitotta a kiállítást. A megnyitó ünnepséget a tel-avivi polgármester vezette.

A megnyitása a Makkabi sport-egyesület zenekarának és felhőre állított Makkabistákak díszfelvonulásával kezdődött, majd bejött a főormányszó, magasrangú

angol katonatisztek kíséretében. A Jaffán állomásozó skót ezred zenekara az angol, majd a héber himnuszát játszotta el. Ezután emlékedt szőlásra Dizengoff Meir, Tel-Aviv polgármestere. Megkapó szavakkal mutatót rá, hogy milyen nehézségekkel küzdöttek le, míg eljuttak ide, a vásár megnyitására. Beszédét angol és arab nyelvre fordították le. Ezután felrepült a szárnyas tevével díszített lo-bogó, a „Tozoreth haarec” (palesztinai termékek) épületeinek tetejére és a Levante-Messét megnyitották nyilvánították. A zenekar ismét a himnuszát játszotta és a közönség széjjelrobbant a vásár megtekintésére.

A legnagyobb nézőközönsége természetesen a helyi termékeknek van. Szébbnél-szebb palesztinai áruk kerülnek a látogatók elé. Külön pavilonban állították ki Anglia, Belgium, Litvánia, Ausztria, Románia, Olasz, Francia, Svéd, Lengyel, Lett- és Csehszlovákia. Egyes nagyobb cégek és szervezetek külön pavilonban állították ki. A vásár területén épült fel Tel-Aviv legszebb kávéháza, valamint a „Luna Park” is, hullámvastal, körhintákkal, villamosautókkal és egyéb szórakoztató dolgokkal.

A megnyitáson dacára a drága helyárak-nak, mintegy 15.000 ember vett részt és a legnagyobb csodálattal és elismeréssel adóz-tak a Messe világvárosi méreteinek. 39 pavilonban vannak a kiállított termékek.

A kiállítási csarnokok impozáns képet nyújtanak. Az idegenforgalom lebonyolítására valóságos új városrészek nőttek ki máról-holnapra. Új szálloták és penziók alakultak. Nincs egyetlen család sem Tel-Avivban és a környékén, akik ne látnának vendéget látogatókat. Még így is rendkívül nagy örömből-van kitelve a vásár rendezése, hogy biztosíthassa a zavartalan rendet.

Noha a vásár terjedelme még egyszer olyan nagy, mint 1932-ben és az előkészületek, valamint a város befogadóképessége is sokkal magasabb, mint előzőleg, a forgalom minden várakozást felül mul.

A tel-avivi Levante-Messe mindenben eléri a világvárosi vásárok méreteit, csak egyben nem hasonlít hozzájuk: *A tel-avivi Messe minden látogatóját lelkeseséggel fűti át, lelkesedés és lendület a zsidó országépítés e ragyogó tette előtt.*

Schiller György (Tel-Aviv).

Étterem **בית המדרש**
Buziás főudor, az itt lévő vendégek részére, a higiénia minden követelményének megfelelő, a legnagyobb komforttal berendezett, pontos kiszolgálással és olcsó árákkal. Megnyílik május hó 15-én.
Szíves részvételt kér az igen tisztelt főudor vendégek részéről.
KLEIN és WEISZ
Külön dietikus konyha. Buziás, Posta-u. 8.

NETI GLOSSZÁK

Fesztelics gróf chaluctelepét létesít

Régi igazság, hogy a legragyogóbb tréfákat és legképtelenebb valóságokat — az élet produkálja. Ne csodálkozz hát olvasó, ha az alábbiakban olyan dolgokról számolunk be, amely tréfának tűnik ugyan, de mögötte komoly valóságok húzódnak meg, amelyeket nem lehet leszik, de nincs benne semmi fertés és megfélevezítés.

Fesztelics grófról nem először írunk e hasábkon. A magyar nyilaskeresztes mozgalom patrónusa és vezére ő, akinek nevét a honfiak együtt emlegetik Meskó Zoltán és Hitler Adolf nevével. Nagy tisztesség ez, amelyben kívül féltünk csak a zsidóknak van részük... A zsidóknak, akik nem kevés gondot és álmatlan éjszakát szereztek Fesztelics grófnak is.

Csakhogy Fesztelics nem azért gróf és nem azért arisztokrata, hogy hiányozzon belőle a lapital, hogy ne ismerje az elegáns élet és megoldások eszközeit. Fesztelics gróf lehet ugyan nemzetiszocialista, lehet antiszemia és lehet nyilaskeresztes, — de ildomos marad utolsó lehetőségek. Mert a gróf arisztokrata származása ellenére megdöbbentő éleslátással vonta le politikai elveinek konzekven-cióit. Levonta és cselekedni kezdett.

Fesztelics Sándor gróf chaluctelepét létesített birtokán, hogy mezőgazdasági képzésben részesítse azon zsidó ifjakat, akik Palesztinába kívánják vándorolni...

Nem, Fesztelics ezt nem tréfának tekinti, hanem komoly meggyőződés vezeti minden lépését. Nagyon egyszerű. A párt, amelynek a gróf a vezére, alapvető problémájának a zsidókérdést tekinti. Egyszerű szavakkal kifejezve ez annyit jelent, hogy ki akarják füstölöni a zsidókat a gazdasági és szellemi élet összes állásából és a magyarországi zsidóság per-centális arányszámát mérlyen a jelenlegi alá akarják süllyeszteni. Hitler már megmutatta ennek a gyakorlatát és példát Cuza, vagy Codreanu is ugy akarják rendbehozni a gazdasági élet szénját, hogy kiverik a zsidókat az országból. Fesztelics azonban nem híve az ilyen erő-szakos megoldásoknak még elméletben sem...

Fesztelics chaluctelepét létesít. Fesztelics végig-gondolja az egész kérdéskomplexumot és tör-vényesen megérkezik a chaluctelep. A magyar képviselőházban is eldicskedett a gróf példás tetteivel. Kijelentette, hogy a zsidókérdés egyetlen megoldásának azt tekinti, ha vissza-mennek Palesztinába. Ő nem kergel ki az országból egyetlen zsidót sem, de szívesen kíséri őket Palesztinába. És a gróf beszámolt a T. Ház előtt a chaluctelepéről.

Arról még nem érkezett jelentések, hogy Meskó Zoltán és nyilaskeresztes lársát miként vélekednek a gróf megoldásáról. Féltünk azon-

Szabad-e a leányoknak kaddist mondani?

Humoreszk a newyorki zsidó életből

A közelmúltban találkoztam egy öreg zsidóval. Már régóta ismerem, schamesz egy brooklyni kicsiny zsinagógában. Elpanaszolta nekem keserveit.

— Csak neked mondhatom el ezeket: az összes üzletek között a legrosszabb egy newyorki zsinagógában schamesnek lenni. Ha a templom nem lüktető, akkor a schames az oka, ha a templomban hűvös van, akkor a schames az oka, röviden minden ami előfor-dul és a híveknek nem tetszik, annak a schames az oka. Mindenki vele törődik! Reb Gerschon ide, Reb Gerschon oda! Nem hal-ni egyebet min Reb Gerschon, Reb Gerschon!

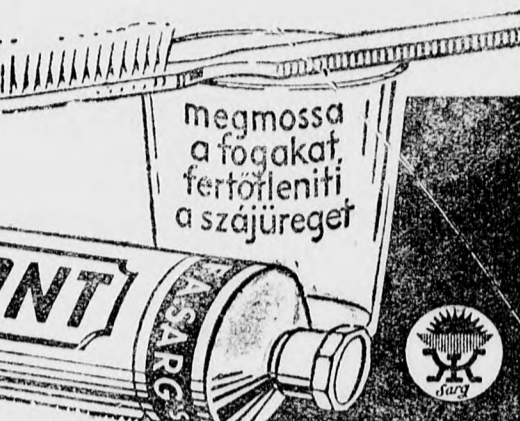
— Nem törődnek azval, hogy bírja-e még Reb Gerschon, van e elég ereje, hogy keres e eleget — mindez nem érdekelt senkit a Baalbatimjaim közül, akik az én tulajdon-képeni kenyéradóm. Ők azt gondolják, egy schamesnak nincsen felesége, nincsenek gyer-mekei, egy schamesnak nincsen gyermeke, egy schamesnak nem kell ruha, nem kell pénz,

Élete végéig

biztosítja fogainak épségét a KALODONT fogkefével! A dus habzású KALODONT elhívó-líja az Stelmardókat és bacillusokat, melyek berothudása előntja a fogakat.

Telhat: reggel és este — KALODONT!

A HABZÓ FOGKRÉM

ban, hogy ez egyszer a gróf saját szakálára dolgozott. Hogy tulságosan komolyan vette a párt vezérszólamát és gyermeki együgyű-séggel és arisztokrata jámborsággal megte-remlelte a chaluctelepét.

Meskóké azonban minden bizonnyal fel fogják világosítani a grótot és nem hagyják tovább tájékozatlanul. Felfedik előtte a „Politi-ka” ravasz fondorlatait, megmondják neki, hogy más a szó és más a tett és főként, hogy egészen más a zsidókérdés megoldása. A gróf nyilván csodálkozik fog... és feloz-lalja majd a chaluctelepét.

A zsidókérdés azonban ezután még több fejtevést fog okozni Fesztelics grófnak, aki tetteivel épen nem sok fényt és dicsőséget szerzett a magyar nyilaskereszteseknek...

Pest — oh?!!

Tel-Aviv polgármestere a Zsidó Távirati Ügyvétség útján a világ valamennyi hitköz-ségét meghívta a város fennállásának 25 éves jubileuma alkalmából rendezendő és április 29-én kezdődő ünnepségre. Azt hogy a berlini hitköz-ség képviselte magát, az nem is csodálramellő. Eljőre ott már tradíciója van a Palesztina iránti szeretetnek, amelyet Hitler még öregbített is. Ezért csak tudomásul vesszük, hogy Dr. Áron O. Sandler április 25-én repülőgépen utazott el Palesztinába. Annál érdekesebb azonban a pesti hitköz-ség halá-rozata. A nagy pesti hitköz-ség amely eddig

besszereztem az említett áruszükségleteket és rendszeren szállítottam azokat, de most nem akarnak fizetni. És ezek éppen azok, akik a schulban nem tudták eleget hangoztatni kész-ségüket a rituális követelményekkel szemben. Ezek azok, akik az első sorokban ülnek, se-lyem talisszal és cillinderekkel a fejükön.

— Azonban hallgassa csak tovább, hogy mit kell nekem még végig szenvednem. A zsi-nagóga, ahol én, mint schamesz működök, közel fekszik a tengerhez, mindössze, néhány házúmb választja el tőle.

— A zsidóim közül valamelyiknek egy örü-lete támadt. Megyen az uccán frissen és egészségesen és hirtelen rosszal lesz. A hom-lokat hideg gyöngyöző verejték lepi el, és hollan elvágódik az uccán, az emberek cso-dálkozó szemek előtt. Szívészilüdelést kapott, mondják a körül állók. Az emberek össze-szaladnak, kérdőzködnek, hogy ki az illető, és hazaszállítják feleségéhez és gyermekeihez. Érdeklődni kezdenek iránta, és mihamar meg-állapítják, hogy d u s g a z d a g keres-kező volt, aki nehéz szüzsereket keresett a prosperit idején, azonban a Wallstreeten ke-resztilt száguldó krízis őt is felőrölte, mintha két melonki közzé került volna. Ezt vette volna nagyon a szívére és szívészilüdelést kapott.

Fáj ltni ellene, mert csak ideológiai el-
lentét váaszt el tőlük bennünk — írja a
lap. A „lölük” alatt az agudista szervezetelell
érteni. Mi szeretjük őket, becsljük és tiszte-
llettel nézünk rájuk és éppen ezért elámulunk a
csodálkozástól, amikor olvassuk, hogy a Ke-
ren Hatorá osztrák országos szervezete,
nyomatványait Németországból rendelt és
még hozzá F. Malker Leonfelder kampöske-
resztés cégtől. Meg mit szólunk ahhoz, ha
látjuk, hogy az Aguda bécsi irodéja nyomtat-
ványait egy st. pótlóni kampöskeresztés cég-
től rendelt? Hát mit szólunk? El vagyunk ké-
pedve és nem tudjuk, hogy mit szóljunk
ehéz? Milyen mentalitás ez? Nem hiszük,
hogy „agudista” volna. Inkább a közömbö-
sekké, akik a vallásos kívül a szolidaritás
„vallását” nem követik. Pedig jó lenne. De
mi az, hogy „lenne”? Kell! Muszáj! Muszáj
összetartani és a bojkottot tovább folytatni —
még a hivatalos agudista szervezetnek is,
mert csak ezen keresztül lehet a hiltérát
megrövidíteni.

Milyen rosszul mehet...

Milyen rosszul mehet már a németor-
szági zsidóság, ha már iskoláit sem tudja
fenntartani. Az a német zsidóság, amely min-
denkor példás volt abban, hogy gyermekeit
intellektuálisok nevelte. Hol tarthat már
anyagi leromlás terén, amikor már elemi is-
kolai oktatásnál kell megállni segítség kére.
Ezt lássák és ezt olvassák el mindazok, akik
ezt hiszik, ha néhány napig nem hallják a
hiltérországi jajtárást, akkor ott már minden
rendben van. Így például, hogy eklatáns pél-
dával illusztráljuk Warburgban, Borkenben
kellett beszélni a zsidó iskolákat. Halvan
esztendeje állanak fenn ezek az iskolák. Hes-
sen-Nassau legelső iskolái is erre a sorsra
jutottak. És a zsidó iskola kifaradt tenití
üregségükre, megélhetés, életcél nélkül áll-
nak az élet forgatagában. A német zsidó
gyermekből pedig analfabétákat csinál a
hiltéri rezsim. Pokoli terve jól funkcionál.
Először szűnjen meg a zsidó iskola. Azzal
még biztosabb a zsidóság pauperizálódása.
Még könnyebben megvalósítható — a zsidó-
ság kiirtása.

Az árurendeléseket pedig „mellőztassa-
nak” csak tovább feladni a kampöskeresztés
cégeknek. Bécsi Aguda, oradeai cégek, meg
erdélyi gyárak és kereskedők...

Válasz egy főmérnöknek...

Levelet kaptunk egy erdélyi főmérnökötől:
A levél a „Curentul anekje” című glosszánkra
reflektál. Azt kifogásolja a főmérnök, hogy
miért is írjuk azt, hogy a magasabb állami
hivatalokból küldjék el a zsidókat „csak ke-
reskedni hagyjanak bennünket.” Így beállítva
a dolgot — igaz van a főmérnök urnak, amikor
rosszjelje hozzászólásunkat. De mint intellek-
tuálnak, feltétlenül észre kellett venni azt az

— Özvegyen maradt r e je, ezt sehogysem
tudja megérteni „30 éve lekunk együtt és
még sohasem fordult elő nála ilyesmi —
mondja — ez az első eset!”
— Hát mit szól egy ilyen bolondériá-
hoz? Azt hiszi egy ember többször is meg-
halhat!
— Ha tehát egy ilyen zsidó meghal, azt
eltemeljük. Ezekulán aztán kitűnik, hogy az
elhunyt után nem marad fú utód, csupán két
szép leány és ez a két szép leány a fejébe
vette, hogy ők kadsicht fognak mondani hir-
telen elhunyt édesapjuk után. És tényleg
megkezdtek a Kadsich ima mondását!
Minden nap előltek a templomba felmen-
tek a női karzatra, elmondják a kadsich imát
és nem törődnek semmi egyébbel.
— Mi a hitközség alkalmazottai és vallás-
os imádkozóik, kezdetben egyáltalában nem
törődtek a dologgal, tudomást velük a
megjelenésükről és végighallgattuk a Kadsicht.
Azonban fültelt rabbinusunk semmiképpen
nem akart beletérődni ebbe a furcsaságba.
— Micsoda új divat ez, megjelenik két
leány felcicomázva és elkezdnek kadsicht
mondani!
Azonban mi nem törődünk velük, nem
zavartuk őket áltilosságukban. Ha ez nekik
létszik, akkor nekünk sem lehet kifogásunk

Rendszeres járat hetenként kétszer!!!

**A „LEVANT“-tal
PALESZTINÁBA**

egyéni és társasutazás a
»Regele Carol«, »Polonia«,
»Risveglio« és »Progresso«
hajókon
Előnyös árak
„LEVANT”
Utazási részvnyrtársaság
BUCURESTI
Str. Smárđan 11 — Telefon 329/83

elkeseredett gúnyt, amely sorainkból kiáradt.
Mert mit is mondtunk? Ellenfélben azzal,
amit a Curentul ír, mi jól tudjuk, hogy a zsidók
nem „özönlöltek” el azokat a pályákat, ame-
lyek tárva nyitva vannak bárkik — csak a zsi-
dók számára nem! Erre mondtunk azt gúnyból,
hogy felöltünk, a zsidó prefektusokat, amini-
sztereket, alispánokat és hasonló más funk-
cionáriusokat küldjék csak el. Mert hiszen jól
tudjuk, hogy nincsen a 71 megyében egy sem.
Ha még itt is maradt a régi időkbel néhány
kivétel kitérő főosztályosok azokat nem jelen-
tenek semmit abból a szempontból, hogy a
most felhívó zsidó ifjúságnak ezek az elhe-
lyezkedési lehetőségek nincsennek meg. Ga-
rantáljuk főmérnök ur, hogy a most kineve-
zendő sok-sok diplomás közül, akiket a kor-
mány kinevez a jegyzőségekbe, nem lesz zsidó.
Még a numerus klausus arányában sem. Mert,
de jó is volna, ha mindenütt 4—5% zsidó le-
hetne. Hogyan megoldódna az elhelyezkedni
nem tudó zsidó intellektuális égető problé-
mája. Nagyon fájjaljuk, hogy főmérnök ur félre-
értette intencióinkat. De hát istenek az az „egy
fecske” nem csinál tavaszt, amelyet Ön és
néhányan kevesen jelentenek. Mindenesetre
ha sérelmesnek érte, úgy azt mélyen fájjal-
juk, de Ön bizonyára megérti ezeketán még
jobban, hogy mi vértünk minden cseppjével
épen a kulturális elnyomás, a zsidó érvénye-
sülési lehetőségek keretében készletelése
érdekében emeljük fel szavunkat. Ezért har-
colunk, mert ez lépünk egyet célja. Ne les-
sék ebbeli harcunkat félreértani...

Barthou utja...

A francia külügyminiszter Varsóban járt.
Eredményes, vagy eredménytelen e az utja,
azt ő tudja. Csak ott tudják, a külügyminis-
teriumokban. A lapok és laposkák komolyan
glosszálják az utat. Miért ment Barthou Var-
sóba és miért Prágába. Bizonyosan komoly
okai voltak rá. Világpolitikai jelentőségű ez az
ut. És nem nagyképűség, ha röviden mi is
rámulatunk arra, hogy úgy látjuk a dolgot,
hogy a zsidóknak, a legnagyobb szimpátiával
kell kísérni a francia külügyér utját. Mert Né-
metország ellen irányul. Az ellen, hogy ne

ellene. És hagyjuk őket továbbra is, hogy a
karzatról elzörögjék kadsich imájukat.
Amint később a furdó szezon beköszön-
től, a két szép leány megszokta, hogy a
templomban is remek furdó kosztümjükből
jelenjenek meg. Hogy miként néznek ki ma-
napság a modern furdó kosztümök, azt azt
hiszem felesleges nekem Önnek előadnom:
háttal egy pár szállag és elől egy kis ken-
döcske, — és ezzel kész a toalet.
— Egyszerre teljesen megromlott a szit-
tuáció. A rabbin és a templomban ájtatos-
kodó idősebb hitközségi tagjaink, felzudultak,
és most már erőlyesen kezdték követelni,
a leánykák ellátoltságát, — természetesen további
imádkozásáról ezután szó sem lehetett. Min-
denki utánuk fordult és még az öreg előimád-
kozó is belezavarodott az imába, olyannyira,
hogy azt sem tudta, hogy melyik világon lé-
tezik, elkezdett Hallelmondani, daczára annak,
hogy nem volt Roschchodesch.
— Rövidesen megkeptam a sztriki ut-
sítást, hogy az imát zavaró leányokat többé
nem engedhetem be a zsinagógába, amíg
furdó kosztümbe jönne. Nekem termé-
selesen fogatosítani kellett a kiadott pa-
rancsot.
— Erre mintha kilölték volna, szaladva
jött a kiutasított két leány a mamája, egy

nőjön az égig Hitler hatalma, hogy az átkos
porosz szoldateszka ne akarja leigálni a vilá-
got, előbb szellemi, azután fegyveres erővel,
mert ez a világ zsidóságának mégnagyobb ira-
gédiját idézné elő. Ma az a helyzet, hogy
az az összehágás, amelynek élén a fran-
ciák állanak, a reakció ellen küzd. Viszont
a front, amelynek élén az angolok ál-
lanak, a maguk politikájának biztosítására, az
európai reakciót támogatta. Reakció pedig
egyenlő a zsidógyűlölettel. Mi azt kívántuk
volna, hogy Lengyelország továbbra is a fran-
ciák felé orientálódjon. Százperentesen. Szük-
séges ez a mega három milliónyi zsidóságának
érdekében is, és kell ez a világ többi államai
zsidóságának. Barthou utja nem járt kielégítő
eredményre, az — elég bajt jelent nek-
tünk.

Jöjjen Németországba!

Ilyen címen óriási propaganda folyik
Angliában, amelyet a németek folytatnak, hogy
kedvel kapjanak az angolok, hogy meg lát-
gassák Hitlerországot, „Jöjjen Németországba,
mert ott barátságos az atmoszféra és szíve-
lyes fogadtatásban részesül.” Így a propa-
ganda írat. Erzel szemben egy levelet kördi a
Times, amelyet Lord Villiam Cecil írt. Unok-
kája egy német hölgygel ült az egyik müncheni
kávéházban. A hölgyet sulyosan megtámadták
a náci, amiért volt bátorsága nyilvánosság
előtt bepederezni az orrcsokját. Amikor pa-
dig a lord unokája az izléstelen támadás ellen
iltakozni mert, a földhöz vágták és agya—főbe
vertek. „Hiszen ezek vadállatoknak látszanak”
fakad ki a nemes lord. „Németország nem
látzik kultúrembernek országának.” De ezek
a kifakadások egyáltalán nem igazak! Goeb-
belst és társait. Ragyogóan illusztrált óriási
formátumu 60 oldalos propaganda újságot is
küldözget most az angol előkelőségeknek,
amelyben támadja a zsidókat (ehéz értenek!)
Erre van péntük a németeknek. Erre igen. De
az angolokat nem lehet szédíteni. Ott tudják,
milyen barátságos a hangulat Németországban.
Ott tudják — és nem mennek Hitlerország-
ba! Nem mennek, mégha százszor több propa-
ganda íratot is küldenek Londonba.

termeset asszonyosság megfelelő organummal.
Uram el sem képzelheti, hogy milyen szája
volt. „Hol hallottak már ilyesmit az egész vi-
lágban? Gyermekek ne mondhasanak kadsicht
édesapjuk után? — Ki az oka annak,
hogy nem volt fia? hogy aztán kadsicht
mondhatott volna utána! És az, hogy furdó
kosztümbe jöttek? Hát mit viselhetnek a ten-
ger közelében fiatal leányok? És tehetnek e-
ők arról, hogy maguk imádkozás helyett a leá-
nyokat bámulják? Tehetnek-e ők arról, hogy
az előimádkozójuk Hallel mond, ha nincs is
Roschchodes? — Ne nézzen rájuk, hanem
nézzen a szidurjába!”
— És a vége az lett, hogy mindennek én
vagyok az oka. Azt a kicsiny kenyeremet és
állásomat is ami volt, elvesztettem. Az előjáró
urnak az volt a véleménye, hogy nekem nem
kellhet volna a rabbra hallgatnom, tekintve,
hogy a rabbi ur nem állott nagy kegyben az
előjáró ur előtt. Ő az előjáró és egyedül az
ő szavának kellett volna engedelmeskednem
és nem a rabbi szavának. Igen, ha legalább
egy talmudtudós volna, azonban, egy kö-
zönséges ám-hoorec, egy mechalé sa-
bosz!
Es így én szegény sámesz elvesztettem
az állásomat. Oh, háládatlan Amerika! Oh,
Amerika!

HIREK

„Népünk” cikkének utányomását csakis a forrás
megjelölésével engedjük meg.
Naptár 5694
Péntek: Ijar 19, május 4.
Szombat: Ijar 20, május 5.
Hetü szidra: זמן
Hetü háftóra: שבת
Perek 4. תפיל
Szombat kezdete:
Útlet bezárás 7.15
gyertyagyújtás 7.25
Isztiszelet kezdete 7.30
Szombat befejezése 8.30

Dr Wolfgang Weisl:

**„A zsidóságnak csak egy
célja lehet: egység és össze-
tartás nemzeti és vallásos
alapon”**

Dr Wolfgang von Weisl, a Cionista Revizio's Unió
ismert vezető embere Nyírád „Zsidók és arabok” cí-
mel érdekes előadást tartott.
Az előadás tartalma oly érte, a hatása oly ben ő
és tartós, hogy érdemes gondolatvilágát közelebbről
megismerni.
Dr Weisl elhangya a felszínen megfő lányul
szemlélet és az értes és gondolatvilágát merítette
anyagát. Eszméinek világosságával és sokoldalúsá-
gával, velőséggel fasciniálta a hallgatókat. Dr Weisl-
nek sikerült a hallgatók leltét megfogni. A követke-
zők hibáiban foglalkozni mutatja be a zsidó nemzeti
eszméi alapjait Erceben és az egész világban.
Aláhírbükben dr Weisl beszédének réam írtént
hatását kivonatolva.
A cionizmus ma a zsidó tömegek egyedüli ádító
forrása és összeroppant létünk mentővára. Ha Cion
nincsen, a mai zsidó és különösen a számzöbül zsidó,
nem tartón érdemesnek életét tovább élni, mert nem
találna benne értelmet és célt. Cion vágya tartja le-
lökét egyen utyban, enyhíti a mindennapi sebet és
serkent újabb küzdelemre. A mai zsidó ifjúság benne
és általa él csupán.
Nemzeti megújulásunk és állampépítésünk két
völl ellensége: a nemzetközi szocializmus és az arab
veszély. Egyik sem áll azonban fenn, egyik sem hat-
rállhatlja önállóan munkánkat.
A szocializmus nemzetközi összetartása csak kép-
zeletünkben létezik. A nemzet szocializáció bu-
kása a francia szocialistákat nem tudta arra bírni,
hogy német elvívésüknek hazájukban feltétlen mende-
kötöt biztonságnak. Ellenkezőleg. A szocialdemo-
krácia egyes országokban már nyíltan nemzeti alapra
helyezkedett.
Alig egy két éve, hogy Kautsky és Ottó Bauer a
cionizmus létfontosságát tagadták. És ma? Földü-
fűtök lettek, míg Cion ideája behatálatlan fejlődés-
nek néz elébe.
Ép olyan hamis ez a beállítás, hogy a zsidók
éppő hazája kis sziget egy hatalmas arab tenger kö-
zében és könnyen annak áldozata lehet. Az arab ve-
szély nemcsak hogy túzolt, de közelebbi vízszélet
után nem is áll fenn. Az arabok nem képeznek zárt
egységet, mint a zsidók. A zsidóságban belül heves
pártarcok duknak, de a pártok ugyanazon célt akar-
ják, habár különböző eszközökkel és különböző uton.
Mindannyian a zsidók szabad országát óhajják. A
nemzeti cionizást nyíltan, a szocialisták burkoltan.
Mindannyian egy egységes zsidóság részét vagyunk,
semiféle osztály, vagy pártarc. ezen egységet
megbolygítani nem tudja. A mi küzdelemünk a legfőbb
utert és eszköztári való szellemi harc egyazon célt
szolgálatában.
Az arabokról ilyen egység nemcsak hogy való-
ságban, de elméletileg sincser. Az arabokról nincse-
nek egyazon érdekű pártok, hanem ellentétes érdekek
rendelkező törszek és despoták. Az arabok szét van-
k tagolva és az örszékűl képecs köztük oly laza,
mint az őket körülvevő sivatag homokja. Egymás ellen
édes küzdelmet folytatnak és ezért Ercebe vesztét
nem jelentenek.
Mindazonáltal tény és való, hogy az utolsó évek
nagy zsidó bevándorlásával szemben, egy nagyobb
arab bevándorlás áll fenn. Ennek oka egyedül a szoci-
ális rezsim léte és a zsidóellenes politikája.
A szocializmus vélt nemzetközi jellegűkét fogva
érdéktörszékkel kénytelenek válnani az arab munkás-
ok. Erzel szemben a zsidó munkácóban nem les-
vél, hanem kizsákmányolót, burzsoát látnak. Az arab
munkás viszont elvívásuk.
Palesztinában a munkázásoknyok járultak, de nem-
csak a zsidó, az arab munkás életstandardja is emel-

kedelt. Ezáltal a szomszédos gazdaságilag pangásnak
induló országokból az arab munkások észrevel beözö-
lnek a zsidók által teremelt Eldorádóba és az ered-
mény, hogy Erceben a zsidóság számáránya ez ara-
bokhoz képest alig javult.

Ilyen politika mellett Erceben zsidó többségre szert
lenni nem lehet. Szociális rezsim mellett Zsidóország
ezért meg nem valósulhat. Pedig a zsidó tömegek
nyagaránya vándorlása Kelet felé többé fel nem tar-
tózhat.
A zsidóság kényserlve van vándorlára térni. És
hová menjen, hanem az őshorába, hogy felépítse hajdani
nagy hazáját, saját nemzetének örök dicsőségére. Moid
ha újból otthon lesz, majd ha Ercebe zsidóvá válik min-
den porcikájában, ekkor hozzákezdhet a zsidóság egy
új világrendszer felépítéséhez. Ma azonban csak egy
célja lehet: egység és összetartás nemzeti és vallási
alapon, hogy meg napjainkban elérjük azt, amiért
epánk kétezer éven át imádkoztak.
Igy támad fel a zsidó nyomorból és lealásából
újbul Zsidóország.
Dr Max Löbl (Bratislava)

**— Norvégiátan is bevonult a ho-
rogkereszt. Oszló. —**

Ugy látszik Knut Ham-
sun horogkeresztet megnyilatkozása nem kí-
vételes szimptoma volt, hanem a Norvégiában
is terjeszkedő antiszemita-nemzetiszocialista
agiláció egyik természetes lincéje. — A norvég
lepek naponta írnek a náci kiltengéseiről.
Legutóbb az oszlof zsinagóga meggyulázásáról
írnak a legnagyobb felháborodás hangján. Ugy
látszik — írják — hogy a norvég náci ilyen
eszközökkel akérják magukra vonni a figyel-
met, pedig a norvég nép német — ellenes bojk-
ottja semmit sem fog enyhíteni emiatl, sőt az
ilyen provokációk csak kilyéltik a nemzeti-
szocialisták elleni antipatiát. — A sejtő jelen-
létek egybékéni beszámolóinak arról, hogy az
oszlof zsinagóga falát a nemzetiszocialisták
vörös, kék és fehér, norvég nemzeti színű
horogkeresztekkel rajzolták tele. A templom
vasajtájának egyet felét a rendbontok eláro-
lították és azt messze elhurcolták.

**— Meggyilkolták a jeruzsálemi fő-
muftit? Jeruzsálemi híradás szerint az elhunyt
héten ismeretlen feltettek meggyilkolták a je-
ruzsálemi főmuftit, a palesztinai arabok veve-
tőjét. Hír szerint egy szélsőséges párt tagjai
gyilkolták meg a főmuftit. Ezen híradást minde-
nesetre fenntartással közöljük, mert hivata-
losan még nem erősítették meg.**

— Elevenen temettek el egy zsidót
Afganisztánban. A jeruzsálemi Davar című
lap közli az alábbi érdekes hírt. Egy Aba nevű
zsidót az afganisztáni hatóságok kintalítottak,
azonban Törökország nem akarta őt beengedni.
Erre néhány tisztviselő élve eltemette Abát,
kényyszerlve őt arra, hogy sejtát maga ássa
meg a sírját. Mikor az egyik magasabb rangu
hivatalnok arról tudomást szerzett, parancsot
adott Aba kiasására, ekil sulyos beteg szál-
lították be a fogház kórházába.

— Angliában a keresztények imád-
koznak a német zsidókért. Az evangéli-
kus világszövetség közponli tanácsának kére-
sére a worchestari püspök felhívással fordult
Anglia összes keresztényeire, amelyben el-
rendelte, hogy pünkösdt vasárnapján minden
templomban imát mondjának a németországi
zsidóülözések miatt szenvedő embertársakért.
A yorki érsek az összes többi templomelőjáró-
róknak megküldötte ezt a pásztorlevelet azzal,
hogy a maga részéről is ennek az imának a
beiktatását kéri.

**harisnyáiija legjobbak
és legtartósabbak.**

**Különlegessége az
„AREKA”
matt selyemharisnya!**

„Elastic” A. Da'ky & Co. Sibiu
első romániai rugó-, reszelő-,
fejse- és kapa-gyár.
Telefonszám 34. — Str. Pulberáriei 1. sz.

- Automobilrugók
- Kocsirugók
- Mozdonnyrugók
- Villamosvasuti rugók
- Csavarrugók
- Villamosvezétklartó vasak
- »D. C.« és újragótt reszelők
- Fejszék, csákányok
- Sulykok és bunkók
- Kalapácsok
- Bárdok, dexlik
- Ásóok és kapák.

**Ne szalassza el az alkalmat!
Még meglátogathatja a tel-avivi
mintavásárt**

Legközlelebbi indulások:

Polonia	Regolo Carol I.	Risveglio	Progresso
május 16.	máj 7.	máj 11.	máj 21.

A kiállításra szóló belépőjegyekért, valamint a hajókon a helyek foglalására ügyében forduljon azonnal bizalommal az M. Iampolszki vezetése alatt álló

ZION LLOYD-hoz
BUCURESTI I. Cal. Victoriei 33. (Pal. Frascati)
Telefon: 3-69-13.

Fertőzéstől óvja Szt. László fertőtlenítő toalet szappan
bőrét táplálja

Palesztinai hírek

Az elmúlt héten helyezték Jeruzsálemben örök nyugvóra a Párisban elhunyt Leo Motzkin temetését...

Az utóbbi időben a palesztinai zsidóság körében egyre nagyobb terjedést érte a német árak bojkottja...

Dr Cochran, a párisi amerikai egyházak lelkesze hosszabb idejű tartózkodott Palesztinában...

A palesztinai bankokban ezidőszakra nem kevesebb, mint 10 millió font betét van elhelyezve...

A Gudrun nevű dán hölgy a hajai kiképzéséről való kiadványokért szótvarra futott...

A Jeruzsálemi bíróság a napokban tárgyalta, Einstein 16 éves zsidó gimnazista ügyét...

A palesztinai kormány legújabb törvénytervezete szerint csak azok folytathatják Palesztinában orvosi működést...

Sir Horbert Samuel, Palesztina volt kormányzója, a Sevouti ünnepekkel feleségével együtt Palesztinában fogja eltölteni...

Jeruzsálem város központjában egy sorban három új palota építkezési indult meg...

Az 1933. évi kereskedelmi forgalom statisztikája az egész országban emelkedést mutat...

Tel-Aviv város vezetősége elrendelte, hogy új építkezéseket a város beltárlatának csak 750 négyzetméter nagyságú területen engedélyez...

Az utóbbi időben híre jár, hogy a sziirai kormány menekül németországi és más zsidókat ekör letelepíteni...

A narancsexporttal kapcsolatban a jaffai kikötőben rendkívül éles bajforogalom van...

A gazai kőtelep kiemelésére legközelebb 2 hónap belül megkezdődik...

Az angol türelem

Nem nagy dolog, de éppen ezért rendkívül jellemző Anglia Palesztina-politikájára...

A miniszter válaszából a térfélozatlanság az elhárító, hogy az angolok mindössze néhány hét óta vannak Palesztinában...

Antiszemita versengés Lengyelországban

Varsóból jelentik: A „Nemzeti-demokrata” pártban, amely szigorúan antiszemita programmal dolgozik...

Német árut nem kötelez átvenni a zsidó kereskedő. Newyork. — Az Utility P. Company beperelte Hales Jonas newyorki zsidó kereskedőt...

Egyesületi hírek

Az országnoul Ceire Mirachi Mihály Lajos választási elnök irányításán a következő vezetőséget választotta...

Avalay Chwra Kadischa az elmúlt héten megtartott választásán a következő vezetőséget állította fel...

Az uzhorodi országos hivatal megbízta a munkácsi Beszédet, hogy az uzhorodi konfliktust a hitközség és a Kárus között elintézte...

A kosicei hitközségi választás ellen a bratislavai központi irodához benyújtott petíció után...

Érdekes hírszél máló ünnepegy Vel Becker-eken Április 22 én érdekes ünnepegy zajlott le...

Ezenorák gyertyatartók, serlegek, S evészközök, Templomi kiegészítők... Gyártása és eladása: „Tacamul” ezüstáru gyárban...

Az erdélyi zsidóság legkedveltebb találkozóhelye Bucurestiben. KATZ orthon restaurant BUCURESTI, Str. Carol 36. I. em.

ERDÉLYI BANKHÁZ BUCURESTIBEN PAUL SZIGETI az Anglo Internationa Bank volt igazgatója Bucurestiben, Str. Lipsican 20 sz. alatt bankházat megnyitotta...

Orth. ש"ס Étterem A ROMÁN RIVÉRIÁN CARMEN SILVÁN a Constantja melletti kies fekvésű tengerparti gyógyfürdőn és üdülőhelyen...

BUZIÁS-GYÓGYFÜRDŐ (ROMÁN NEUHEIM) páratlan szénsavas radioactív sós-vasas forrásokkal. Búziás gyógyfürdő: Sós- és vérkeringést zavaroknál, vesebaj, vérzegénység...

Közvetlen a Gara Nord szomszédságában Hotel IMPARATUL TRAIAN (Terminus) szálloda Bucuresti, Calaa Grivitei No. 177. Telefonok: 3-5214 és 3-0069

belgrádi zsidó dalárda diákokkal együtt jött át a Házamirnak, amely ugyancsak dísztagjává választotta...

Az utóbbi időben a kanadai zsidóság számos inzuluss érte a nemzetiszocialista mozgalom terjesztésére...

No. 254—1934.

Pályázat A Cluj-i Hitközségnél az elhalálozott folyólag megüresedett anyáfonyvezető főrabbi állásra ezenen pályázatot hirdelünk. Pályázathaték oly 40 éven aluli rabbik...

Erdélyben a legrégibb idő óta ismeri ZIMMERMANN szövetnek nem kell reklám Minden fogyasztó tudja, hogy Románia egyik legjobb minőségű szövetel a ZIMMERMANN TESTVÉREK sighthoarai posztógyára készíteli...

RÖVID HIREK

RÓMA. Mussolini, olesz miniszterelnök személyes részvétele mellett kiáltott be az új népegészségügyi törvényt. A miniszterelnök a beiktatás alkalmával kijelentette, hogy az új törvény célja, hogy egészséges népi életet teremtsen, a faji hovaterozódásra való tekintet nélkül. Mussolini kijelentését a külföldi sajtó Hitler — sajtóírja dezuvalásának tekinti.

FOKFOLD. A nepokban folyt le a Capetown-i (Fokváros) új zsinagóga ünnepélyes alapkövetéle, amelyen Délafrika igazságügyminisztere és volt miniszterelnöke, Smuts generális is megjelent. Smuts a felavatás során többek között a következőket mondotta: Még vegyük győzödvé arról, hogy az antiszemizmus nálunk nem fog tudni gyökeret verni, Délafrika zsidósága bizalommal tekinthet a jövő elé.

BERLIN. A német torna és sportegyletek országos szövetsége elhatározta, hogy a német sportszervezetek a jövőben nem vehetnek fel zsidókat tagjaik sorába. — Nem országgyűlési képviselői érdeklődésnek jelentését, mely szerint a hitközségek súlyos anyagi helyzete miatt a zsidó iskolák fenntartása lehetetlennek válik, így a wurburgi több, mint 60 éve fennálló zsidó iskola feloszlott. Ugyancsak feloszlottak a borken-i, guxhagen-i, zassen-i és hessen-nassau-i zsidó iskolák is. — Az állami tanfelügyelőség a rendőrség védőnével zsebbe helyezte, mert kiderült, hogy Emma Katerina Kehr 17 éves keresztény német leányval viszonyt folytatott. A leány nevéért hozzák nyilvánosságra, mert a viszony ellen nem ellenkezett. — Az új törvény értelmében a német arisztokrácia 200 tagját kizárták a német nemzeti klubokból, miután megállapították, hogy ezekben zsidó vér folyik.

LONDON. A londoni újságírók előtt a nepokban egy tárgyalás alkalmával több zsidó vádolt is volt, miért is a vádatokat jiddis nyelven is felolvasták.

RIGA. Dubin, Wittenberg és Nurok lett zsidó parlamenti képviselők csatlakoztak a kormányhoz, miután a kormány részéről biztosították nyelük a zsidók érdekében elfoglalt toleráns álláspontjukról.

VARSÓ. Rabbi Lewin és Minzberg zsidó sejmiképviselek a közelmúlt nepokban hosszabb megbeszélést folytattak a közoktatási ügyintéssel a zsidó vallásos iskolák támogatása érdekében. A miniszter biztosította a zsidó képviselőköt kívánásuk teljesítéséről.

SZALONIKI. A görög vasúti miniszterum a Palesztinába utazók számára vasúton és tengeren 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt, amelyben legalább 25-ös csoportokban utaznak.

MOSZKVA. A londoni Joint megbízásból Harry Goddman tárgyalásokat folytat a szovjet kormányjal, amely 70 rabbi kizárását engedélyt megtagadta, noha azok megkapják a palesztinai bevándorlási certifikátókat. — A szovjet kormány 100 000 követel családoként a kizárásit engedély megadását.

BÉCS. Az ausztriai koncentrációs táborba még ma is letartóztatásba vannak dr. Karl Josef Friedjung volt képviselő, Schiäfer és dr. Maurer tanácsosok, akikkel a családok a letartóztatás óta még nem tudtak érintkezni, ha bár dr. Friedmann bécsi hitközségének intervenciói Dollfuss kancellárnál a kiszabadításuk érdekében. A Reichstag, a kormány hivatalosa tovább folytatja a zsidók elleni harcát.

JERUZSÁLEM. Nyolc „illegális” bevándorlót vett újra át a Jeruzsálemi rendőrség, akik ehésegésztrajkóit próbálták. A letartóztatottak szabadlábra helyezésüket követelik. — A palesztinai kikötők egyre növekedő forgalmáról jellemző képet ad az alábbi kimutatás. A jaffai kikötőbe 1929-ben érkezett 1,505,488 tonna áru, míg 1933-ban 2,041,200 tonna, Chailfába érkezett 1929-ben 1,267,105 tonna áru, 1933-ban 2,681,622 tonna. Jaffában tehát 49% al, Chailfában pedig 53%-al növekedett 4 év alatt a forgalom. — Mivel egy a vasúti utasok igen jelentékeny köztömegével jár és nagy befektetést igényel az autóbussz forgalom nagy felkeltésének miatt. A palesztinai Autóbussz-társaság 400 személy és 420 térikosci főből rendelkezik. Az elmúlt évben 6,500 000 személy vette igénybe az autóbussz-közeledést. Ezzel szemben a vasúton nem több, mint 700,000 ember utazott egy esztendő alatt. Az autóbussz-társaságok havi bevétele meghaladja a 300,000 fontot teszi ki. — Az év első negyedében 413 tőkes bevándorló jött az országba 24 országból, akik együttesen 1,023,500 fontot hoztak az országba. — A vegyesen bevándorlóknak legnagyobb része Németországi, akik nagyban hozzájárultak az ország ipari fejlődéséhez. — Egy egyiptomi megáratásról, a „Mint Airways Ltd.” rendszeres légi járatot létesített Kairó — Jeruzsálem — Haifa között. A Jeruzsálemi és Kairó közötti utat a repülőgép 5 óra 20 perc alatt teszi meg, míg vasúton ez az ut majdnem 14 órát tart.

TEL-AVIV. A városi tanács Ditzengoff polgármester javaslatára elhatározta, hogy a nemrég elhunyt dr. Ede Molnárról utcát fognak elnevezni. — Tel-Avivban az elmúlt hetekben zajlott le a zsidó fogások harca. A kongresszusa, amelyen 150 palesztinai fogász volt részt.

— Eljegyzés Jeruzsálemben. — Ros Chodes Ijor eljegyzését nem mindennapi eljegyzés foly le Jeruzsálemben. Az egész zsidó világban jól ismert Hiszladrull szochre eszrogogé E. I. elnöke. R. Friedmann Mendl eszrogokereskedő Zelda leányát, Sonnenfeld rabbi zol. unokáját, eljegyezte a berlini születésű Rollenberg Zise, aki Brach koscei főrabbi unokaöccse és volt tanítványa, jelenleg a Duschinszki főrabbi jesivájának jeles növendéke. A családi ünnepeken részvevők Duschinszki főrabbi összes tanítványival, a tekintélyes Friedmann család kiterjedt rokonsága és tisztelői.

— A zsidó jogok világkonferenciája ellen. Jeruzsálem. — A Mizrahi világszervezet Jeruzsálemi központja és Kook főrabbi a nepokban kiáltványt bocsájítottak ki, amelyben állásfoglalnak a Jeruzsálemben összehívandó zsidó jogok világkonferenciája ellen. A röpiratban megállapítják, hogy a konferencia rendezését nem hivatkozták arra, hogy felvegyék a sanhedrin, mint a legfelsőbb zsidó törvénykezési szervezete újra való megalkadásának tervét.

— Bármilyen bucaresti-i megbízásokat vállalkoz. Cim a kiadóban.

— Figyelem! A bucaresti-i elismert Groszman féle köser vendéglő volt tulajdonosa Constantinban, Str. Traian 15 alatt köser vendéglőt nyitott.

A varrósejlem előnye, hogy egyenlő értékű a nyerssejlemmel.
A varrósejlem tisztá sejemből készült.
A varrósejlem szantáró.
A varrósejlem ellenálló az időnek.
A varrósejlem lényeg természetesen.
A varrósejlem több mint 600 féle szinben készült.
A varrósejlem clesó.
A varrósejlem puha, elasztikus és a varrásnál alkalmazkodik a ruhadarabokhoz.
A varrósejlem felhasználásáról a szemek nem szakadnak el.
A gypaju vagy sejlemszővelek festésénél a varrás csak akkor kapja meg az új szin, ha gépselymet alkalmazunk.
 Figgyeljen jól tehát, hogy ruhája mivel lesz megvarrva.
 Ne takarékoskodjon a varrásnál.
A varrósejlemnek nincs párja!

Használjon tehát Gütermann varrósejlemet az a legjobb.
Gütermann & Co. S. A. Románia, Bucuresti.

ZSIDÓ HUMOR ÉS KIS ZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Viaszfej
 Három ember beszélget. Az egyik angol, a másik francia, a harmadik német.
 Az angol így szól: — Nálunk olyan tökéletes mű — lábat készítenek, hogy vígan tudnak vele táncolni.
 A francia: Nálunk olyan műkar készül, hogy különösen tudnak vele zongorázni.
 Mire a német ezt mondja: Ez mind semmi. Nálunk viaszfej olyan mű — fej készül, hogy egy ilyet Hitler már miniszternek nevezett ki.

Reich Koppel és a szerelmes gavalér
 Kipirult arcu fiatalember állít be Reich Koppelhez, a budapesti orth. hitközség boldogult főrabbiához:

Szerelmes lettem egy nagyon szegény leányba. En dusszagod vagyok. Feleségül szeretném őt venni. A leány pedig szívesen jönne hozzám...

— Akkor minek a tanács?!... kérdezte csodálkozással a ludós rabbi.
 — Valami hiba van a dologban — feleli szemlesütve a fiatalember. — A leányt, ha nem is nyilvánosan, eljegyezte egy földhözragadt, szegény fiatalember... Édesanyám azt állítja, hogy az én szándékom a zsidó vallás törvényeibe ütközik...

— Epen ezért kérem a főrabbi ur tanácsát... Hiszen én a gondtalan gazdagságba akarom vinni a leányt!... Erzem, hogy nem tudnék a leány nélkül élni... Nincsen valami kivétel?

— De van... feleli nyugodtan az ősz főrabbi...
 Az ifju szeme az őrből felcsillan.
 — Hozzon kérem — folytatja mosolygóva Reich Koppel — egy hiteles bizonylatot arról, hogy ön mindig gazdag maradjon... Azután készséggel rábeszéltem édesanyját, hogy ne ellenesse a házasságát...

A sameszre nem kötelező az ima
 A rabbi észreveszi, hogy az egész hitközség ajtótalan imádkozik, csak a samesz nem, amiért felelősségre vonja őt.
 — Nekem nem kell imádkoznom — védekezik a samesz. — Az imakönyv pontosan előírja, hogy mit kell az előimádkozónak és a hitközségnek imádkozni. A samesz nem nincsen utasítás...
Hitler, mint a Palesztinába vándorolt német zsidók Führere
 A Palesztinába kivándorlóra kényszerített német zsidók is elismerik Hitler Führernek, csak hogy nem egyszerű vezérnek, hanem odavezetőnek ismerik el és azt mondják róla: *Er ist unser Her-Führer.*

Hitler és Göbbels
 Hitler hívja Göbbels.
 — Hivem vagy nekem — kérdi a kancellár.
 — Igen — feleli Göbbels.
 — Feláldoznád értem az életet?
 — Igen.
 — És ha azt parancsolnám most, hogy ugorj a vízbe! meg tennéd?
 — Igen — feleli Göbbels, és meggy kifelé.
 — Hová mész? kérdi Hitler.
 — Megyek, megtanulok uszni.

A rabbi segítsége
 Egy rabbi szónoklatot tartott, amelyben vázolta a mai nehéz időket, amikor a „poroszso nagyon rosszul áll és biztosította a hallgatóságot az isteni gondviselésről. Mózes nagy lenfőmesterünk is biztosította a népet, amint a heit szidrában mondja: „Adosem jilchom lochem” Isten kenyeret fog nektek adni „veatem tachrischin” nektek csak szántani kell.

Nőé galambja
 Társaságban feltették a kérdést, hogy a Nőé által kiküldött galamb milyen nemű volt? Feltétlenül hímennü volt, mondja a kérdező, mert teljesen kizártnak tartom, hogy egy nő oly hosszú ideig csukott szájjal tudott volna tartani egy olajfagat.

NEPUNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
 Strada Iosif Vulcan No. 4.
 Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP
 Főszerkesztő Felelős szerkesztő
WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTAN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Belföldön: Egész évre hitközségelmelek és vállalatoknak 500 Lei, magánosoknak 250 Lei.
 Külföldön: 4—2 Dollár, Kc. 120—80, P. 25—15, S. 30—20, Dinár 180—150.

Két offenziva tüzeben...

Tatarescu kormányelnök csak a minap tett ünnepélyes nyilatkozatát arról a békés és toleráns politikáról, a nyelvet a nemzeti kisebbségekkel szemben a kormány folytatni kíván és impondó bátorsággal üzent harcot mindazon szubverzív akciók vezetőinek, akik a „gyűlölet és az erőszak” hadjárataival akarják megzavarni az ország polgáraitnak békéjét. Valóban semmi okunk nincs arra, hogy kételkedjünk a miniszterelnök szavainak őszinteségében, mert a kormány már nem egyszer mutatta meg, hogy komolyan szándékában van az ország konszolidációja és erőinek összejelése. De... és épen ez az, hogy de. Mert az egész országban olyan erős vannak munkában még ma is, amelyek szisztematikusan dolgoznak a kormányhatalom aláadásán és ha ennek külső megnyilvánulási formái mást is mutatnak — a veszedelem csak annál jelentékenyebb. Apró cseppként talán ezek a megnyilvánulások az ország tengerében, de a cseppek sziklát is képesek megrepeszteni... A mérges szimpptomák, amelyek minduntalan felvetik fejüket a zsidógyűlölet mérgeivel van ak keltné és inficiálják az ország közvéleményét. És ki áll utáiban e folyamathat, ki tesz intézkedéseket a fertőzés megállítására, ki áll szemben a demagógiaival?... Ki áll a forumra és ki szervezi az ellenállást? Ki tiltakozik a sorozatos antiszemita kilengések ellen a vasutakon, az utcákon, a városokban és a sajtó hasábjain?

A kormány békés együttműködést akar a kisebbségekkel. Talán meg is valósítja, de mit ér ez, ha a destruktív erők másodszor mindent lerombolnak, amit egyszer már nehezen felépítettünk? Mit ér a segítség, ha mindoldalról szabadon torpedózzuk az ellenesség sorainkat? — A látszat talán azt mutatja, hogy a demagógia, a gyűlölet és az erőszak erőt el vannak fojtva és csak elszigetelt tünetekkel állnak szemben. A valóság azonban az, hogy az erőszaknak ezen fel felvetődő jelenséget már szimpptomák, egyazon demagógizáción eredmények, amelyek kerítő utakon igyekeznek az ország vezetésének irányítását megragadni. — Ez az új épen annyira lehet a „Curenitui” ankhája, mint az uccai zsidóverések fokozódó elharapozása. Az eszközök talán mások — de a cél, az eredmény azonos: fellorgatás, és anarchia.

De ez még mind nem elég. Ez csak elenyésző része annak a bajnak, amely a romániai zsidóság soraik kikezdi és elzárja boldogulásának esélyeit. A kiüldött jöbő támadások jelenségei azonban még nem a legrosszabbak. Mert nemcsak kívülről ébennünkét támadás, nemcsak külső ellenség emészti sorainkat. A baj mélyebben fekszik. Mélyebben, közöttünk, sorainkban. Mert az ellenség egységes, közöttünk pedig egyenlenséges uralkodik. Az ellenség szervezett, mi pedig széjjel vagyunk szórva. Nemcsak fizikai értelemben, hanem a megértés tekintetében is. Hallgassuk csak meg Lupu Wolf Marcovici zsidó kereskedő nyilatkozatát a „Curenitui” ankhája kapcsán. A zsidó Lupu nyilatkozat azt mondja, mint a legvármesebb antiszemita. Hogy a zsidók az okai mindennek.

Az idegen zsidók, akik elárasztották Romániát és elveték a bennlakók megélhetési lehetőségét. És ugyanazt mondja mint Cuza, hogy ki kell kergelni ezeket a zsidókat az országból. Persze, Lupu Marcovici véleménye nem számít. Ő csak egy hang a tömegből. De épen ezért jellemző és feljegyzésre méltó: mert egy hang a tömegből. Mert ki fejté azt a gondolkodást, amely a romániai zsidóság egymással távolálló rétegeinek mentalitását jellemzi.

Nem Codreanu antiszemita demagógiaja lehet a tragikus, hanem a Lupu Marcovici álláspontja. Az a tragikus, hogy az ország és megértés hiánya a négy országrész zsidóságát egymás ellenségévé formálja. És a belső ülsőlyd pusztítóbb, mint a legerősebb külső támadás.

Jeruzsálem a múlt, Tel-Aviv a jelen és Haifa a jövő városa.

Több mint 100.000 látogatója volt eddig a tel-avivi Levante-Messének

A német követ tiszteleg a héber zászló és himnusz előtt. — 5600 munkás-certifikát az április-októberi felévre. — A kiüldözött német zsidóság nagy lendülettel veszi részt a zsidó országépítésben.

Tel-Aviv. Csak most bontakozik ki világvárosi méretében a tel-avivi Levante-Messe jelentősége, amiódan a látogatók tízezrei keresik fel és hagyják el teli csodálattal a mai Palesztina legnagyobb biékeségét, a 25 éves jubileumát ünneplő Tel-Avivot. Az egész világ zsidósága találkozik e napokban a sziniszta zsidó városban és egy boldogabb jövő reményével térnek haza és viszik el a zsidó alkotás és teremterő csodáinak híreit. Mert valóban csoda az, amit ma Tel-Aviv a Levante-messe-vei együtt képvisel.

Ami épen ünnepélyes keretek között megnyílt a Levante-Messe és felharsant az angol himnusz után a zsidó nemzeti induló, az ősz szegyiült nemzetközi diplomáciai testület feszes állásban tisztelőit a kék-fehér zászló és a Hatikva héber induló előtt. A jelenlevőknek könnyű szűkölt a szemübe. Mert a zsidó állam jelképe előtt 2000 év óta először hajolnak meg a világ nemzeti és először bontakozott ki nagyvagyó tisztaságában az a tisztelő, amely a zsidó állam oszáltyrésze lesz és először demonstrálódott drámáj erővel, hogy mit jelent a zsidó állam valósága. A nemzetközi diplomácia tagjai közül ott volt a horogkeresztűs Németország követe is, — és az is tisztelő. Állva köszöntötte a zsidó állam szimbolusait. A Levante-Messen részvevő menekült német zsidóság okulhalott ebből a példából. Látható, hogy míg künn a diassporában csak hejszolt vad és könnyű préda a zsidóság, addig Palesztinában megbecsült és tisztelőbenlő polgár, aki előtt a világ összes nemzeti meghajolnak.

A menekült német zsidóság valóban teljesen feloldódott a zsidó országépítés munkájában. Herolikus munkát fejtnek ki valamennyien, hogy bekapcsolódjanak a termelés és alkotás munkájába. Gyárak és paloták hupogó fel naponta munkájuk nyomán és tel...

Ezért kiáltjuk és harsogjuk állandóan a zsidó közvélemény fülébe, hogy egység kell, hídverés a romániai zsidóság egymástól távol álló rétegei között. Ezért kiáltjuk, hogy hol van a Zsidó Párt és hol vannak a jelelős zsidó tényezők, infézmények és szervezetek, hogy felsmerjék a történelmi pillanatot követelő parancsát és egyszersmindkorra elejét vegyék annak, hogy a román zsidósága közötti olyan hangok essék feljüket, mint a Lupu Marcovici hangja.

Egység kell, hídverés és összelátás, mert mindaddig hibába hangoznak az Tatarescu kormányelnök megértő nyilatkozatai, nines ki felfogja és nines ki hasznosítja. Mert addig hibába minden harc és hibába minden fontoskodás — még az ellenség is hibába tenné le feyvereit, a belső sebek lábában önmagától őrből fel Románia négy országrészének zsidósága...

átérzik, hogy munkájuk nemcsak a zsidó terclajuk utáni küzdelmet jeleníti, hanem történelmi jeen öséggel bír. Az u öböl idében Haifában, Jaffában és Tel-Avivban egyedüli mintegy 2000 építői engedélyt kérék ki és valamennyit több emeletes bérházak, áruházak és gyárak céjára.

A Levante-Messe óriási mértékben megnövelte az ország idegenforgalmát, amely egyébként is állandó emelkedő tendenciát mutat. A Messének eddig mintegy 100,000 látogatója volt, azonban ez csak elenyésző része annak, ami el fog még éni az idegen forgalom. Késztelen d log, hogy a mai Palesztina szempontjából, ugy ipari, mint kereskedelmi és kulturális tekintetben a legfejlettebb város: Tel-Aviv, de a haifai kikötő egyre növekvő jelentősége már előreveteli annak árnyékát, hogy Tel-Avivot felül fogják mutli a zsidó építés csodái és új világvárosok nőnek majd a Jordán partj in. Noha Jeruzsálemben is folynak az építkezések, a mult jelképét mégis ő testesíti meg, mert még mindig megőrizte az elmúlt évszázadok történelmi emlékeit. A zsidó ország épül és most már nines erő, amely feltartóztatná megvalósulását.

A Zsidó Távirati Iroda kormánykörökkel nyert értesítése szerint Sir Arthur Wauchope palesztinai főkormányzó hivatalosan értesítette a Jewish Agency palesztinai exekutívét, hogy az április-októberi felévre 5600 bevándorlási certifikátot bocsájti a kormány a Jewish Agency rendelkezésére.

A Jewish Agency palesztinai exekutívája ezzel kapcsolatosan közli, hogy a kormány által megszavazott certifikátok kizárólag munkásoknak és mestermestereknek szólnak és ezeket a certifikátokat nem lehet palesztinai zsidók rokonainak bevándorlására felhasználni.